

hvor vores vurdering har været, at det måske mere har været, om jeg så må sige, snævre revisorinteresser i forhold til fast beskæftigelse, end det har været et spørgsmål om, hvorvidt vi havde et særligt myndighedsbehov.

Og jeg mener, det er rigtigt, at vi her i Folketinget tager den indgang, at hvis ikke vi har et myndighedsbehov for særlige oplysninger, bør det heller ikke være os, der kommer med et myndighedskrav, selv om der kan være mange andre gode grunde til det, som her for at lave et regnskab.

Jeg tror, det var nogle af de bemærkninger, jeg har brug for at gøre nu. Måske skulle jeg lige komme med en bemærkning til hr. Kim Behnke, der sluttede med at sige, at der skulle 175 paragraffer til. Der går jeg ud fra, at hr. Kim Behnke er helt opmærksom på, at det jo netop er et byggekodssystem – hvilket flere af ordførerne har været inde på – som vi har fået mange tilkendegivelser om at de fleste er meget tilfredse med. Derfor skal revisoren for den lille virksomhed jo ikke forholde sig til de 175 paragraffer. De, der skal det, er dem, der skal opfylde alle reglerne, og som dermed også kommer helt op i C-gruppen, de skal have de paragraffer med også.

Jeg tror ikke, at det på det her område er et særligt formål i sig selv at lave færre paragraffer. Det, der er vigtigt, det, der også har givet den positive respons fra dem, der skal arbejde med, leve med, om jeg så må sige, den her lov, er jo, at man er glad for, at vi nu får et regelsæt, en lovgivning, der opfylder nogle internationale standarder, så det regnskab, man har udarbejdet, kan bruges, ikke kun herhjemme. For virksomheder i C-kategorien – men formentlig også mange virksomheder, der ikke er i C-kategorien – vil jo have et behov for i forhold til en verden, der bliver mindre og mindre, og hvor man opererer på tværs af landegrænserne, at kunne benytte regnskabet.

Det, jeg synes er vigtigt for os i et samspil med rådgiverne og i et samspil med virksomhederne, er at skabe regelsættet, der gør, at man for virksomhederne har det bedst mulige redskab til at kunne operere internationalt. Jeg er glad for at se, at hr. Kim Behnke nikker, så det er der ikke os imellem nogen uenighed om.

Så jeg glæder mig til udvalgsarbejdet og vil i sagens natur gøre det, jeg kan, og det, vi kan, for at svare på de spørgsmål, som også har været rejst under førstebehandlingen, og som skal afdekkes, inden vi når frem til tredjebehandlingen. Det ville jo være en lykke, hvis vi, når vi

står ved tredjebehandlingen, har ene grønne lamper, der lyser i salen her. Det mener jeg vi har et udgangspunkt for med det, der er sagt her ved førstebehandlingen.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslagene overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 140: Forslag til lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren.

Af erhvervsministeren (Ole Stavad).
(Fremsat 10/1 2001).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Bjarne Laustsen (S):

Det lovforslag, vi skal behandle her i dag, er jo en afløser for prisaftaleloven fra 1937, monopolloven fra 1955 og licitationsloven, som vi fik i 1967. Ved den lejlighed sagde Lars P. Jensen fra Socialdemokratiet, som var handelsminister, at tilbudsgivningen inden for bygge- og anlægsvirksomhed ikke skulle være undergivet andre regler end dem, der er almindeligt gældende for en fri konkurrence, og det er vi for så vidt stadig væk enige i. Det, der kan være underligt, er jo, at ingen andre erhverv har en licitationslov, og der er heller ingen andre lande, som har en sådan licitationslov.

Det er nu igennem snart mange år blevet påpeget, at der er en åbenlyst utilstrækkelig konkurrence i bygge- og anlægssektoren, som betyder, at danskerne betaler op til 20 pct. mere for deres huse end borgerne i vore nabolande. Selv ikke vores ellers udmærkede licitationslov har formået at sikre en tilstrækkelig konkurrence.

I Socialdemokratiet har vi været indstillet på at ophæve licitationsloven og gøre konkurrencen fri i håb om få gjort ordentligt kål på den manglende konkurrence. Vi er endnu ikke færdige med at undre os over, hvordan de borgerlige kunne sige nej til dette tilbud, men det kunne de, og resultatet er, at vi i dag diskuterer en lov, der ligger et sted midt imellem den oprindelige lov og en ophævelse.

Socialdemokratiet støtter lovforslaget, som det ligger, og er især glad for, at det nu bliver muligt at udbyde til den økonomisk mest fordelagtige pris og ikke bare til laveste pris. Samtidig fastholdes forbudet mod mestergrise eller samordning af bud.

En klar fordel er, at der åbnes op for forhandling med tilbudsgiverne, så man på den måde kan få den optimale løsning for det enkelte byggeri.

Jeg skal også meddele fra SF, at de er meget positive over for forslaget, om end de har spørgsmål at stille under udvalgsarbejdet, og de ser frem til forhandlinger omkring dette spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Jeg lyttede interesseret til den socialdemokratiske ordfører, hr. Bjarne Laustsen, og vil godt lige stille et spørgsmål til det, der står i § 8 i lovforslaget, om, at man ikke absolut nødvendigvis skal tage det laveste tilbud, men også kan vurdere ud fra andre kriterier. Der har man nævnt, at det f.eks. kunne være pris, byggetid, driftsomkostninger, rentabilitet, teknisk værdi og påvirkning af miljøet.

Så er mit spørgsmål til ordføreren: Kunne man udvide disse undtagelser, sådan at man også tager hensyn til og bevidst vil tage hensyn til det, man kalder at lette integrationen af flygtninge og indvandrere i det danske samfund?

(Kort bemærkning).

Pernille Sams (KF):

Jeg vil gerne stille hr. Bjarne Laustsen det spørgsmål, om han vil være sød at begrunde, hvorfor Socialdemokratiet mener, at der skal være forskelligt regelsæt for professionelle bygherrer, alt efter om disse er henholdsvis private eller offentlige.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Først til spørgsmålet fra hr. Egil Møller om laveste bud: Det var jo en lang omvej for at komme til at få den her debat til at dreje sig om flygtninge og indvandrere. Jeg mener, at spørgsmålet om, hvordan vi får integrationen flettet ind – det kan der være mange gode grunde til – jo ikke er det, der lige ligger i det lovforslag her. Der kan være mange gode grunde til, at de virksomheder, som skal løse offentlige opgaver, også påtager sig den forpligtelse, det er at få integrationen ind og få de medarbejdere ind i virksomheden, som eksempelvis kommer fra tredjelande. Det synes vi ville være helt oplagt at gøre.

Med hensyn til fru Pernille Sams spørgsmål om professionelle og ikkeprofessionelle og hvorfor der skal være det skel imellem offentlige virksomheder og private virksomheder: Vi lægger jo op til her, at det kun skal være gældende for det offentlige byggeri, men at de andre kan vælge at følge det, vi lægger frem her, hvis der er behov for det. Det synes vi er ganske udmærket, da det handler om offentlige kroner. Der er forskel på offentlige kroner og private kroner.

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Jeg stillede spørgsmålet, fordi det ikke var et af de eksempler, man nævnte, hvor man ellers kommer med alle disse muligheder, der er, for at tage hensyn til forskellige andre ting. Så det er altså – sådan forstod jeg det på ordføreren – ligeledes et parameter, at man måske nok kan belønne de firmaer, som har fortrinsvis mange udlændinge beskæftiget, eller firmaer, som måske udelukkende eller stort set udelukkende beskæftiger disse flygtninge og indvandrere. Det er altså et parameter, man vil kunne se anvendt.

(Kort bemærkning).

Pernille Sams (KF):

Jeg fik det svar, at det var udmærket, fordi der er forskel på offentlige kroner og private kroner. Jeg ved egentlig godt, at der er forskel på private kroner og offentlige kroner, men jeg har endnu ikke forstået, hvad det er, der gør, at Socialdemokratiet mener, at det, fordi der er forskel på offentlige og private kroner, er godt at have to forskellige regelsæt, alt efter om bygherren er offentlig eller privat.

Skal hr. Bjarne Laustsens bemærkning forstås sådan, at Socialdemokratiet mener, at det giver størst sikkerhed for konkurrence, når man er un-

derlagt disse regler, for det er det offentlige jo, eller hvorfor har man underlagt det offentlige disse regler? Det må være, fordi man så synes, at dér er grænsen, dér er sikkerheden for optimal konkurrence. Eller hvad er begrundelsen, hvis det ikke er denne her?

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Hr. Egil Møller spørger, om det er, fordi vi vil belønne de virksomheder, som ansætter mange indvandrere og flygtninge. Det er jo sådan, at der faktisk ligger en manual for, hvordan man kan tage nogle parametre ind på den måde her. Det er ikke en forpligtelse, men man kan lægge det ind, hvis man vil det. Så det må man overveje om man vil gøre i den enkelte sag.

Det er meget skægt nu at høre den konservative ordfører, fru Pernille Sams, sige noget om, hvad vi i det hele taget skal med den lov her, hvorfor vi skal have to forskellige regelsæt. Skal jeg nu forstå det sådan, at De Konservative gerne vil af med licitationsloven, og at der slet ingen regler skal være? For så er det det, der er udgangspunktet.

I forbindelse med konkurrenceloven fra sidste år var vi jo parat til at afskaffe licitationsloven. Men fordi der er kommet henvendelser bl.a. fra byggeriet om, at man godt vil have en eller anden art grundlov på det her område, fremsætter vi så det her forslag, hvor vi i øvrigt håber på, at de her forbedringer, der ligger, med underhåndstilbud, og at man kan forhandle også med laveste tilbudsgiver eller andre tilbudsgivere, kan være med til at åbne op, så vi får en bedre konkurrence.

Men jeg forstår nu på fru Pernille Sams, at De Konservative hellere så, at vi afskaffede hele loven. Og så ændrer situationen sig jo.

(Kort bemærkning).

Pernille Sams (KF):

Jeg har aldrig sagt et ord om, at vi skulle afskaffe hele loven. Det, jeg derimod helt præcist spurgte den socialdemokratiske ordfører om, var, om jeg kunne få en begrundelse for, hvorfor Socialdemokratiet opstiller et forskelligt regelsæt, alt efter om der er tale om en offentlig eller en privat bygherre. Der har jeg så fået det svar, at det er, fordi der er forskel på offentlige og private kroner.

Når jeg så spørger igen, for det var jo ikke et helt forståeligt svar, får jeg at vide, at der er kommet en henvendelse fra byggeriet, hvor man

gerne vil have en grundlov. Jamen det har man jo netop fjernet fra den private del.

Så spørger jeg igen: Vil hr. Bjarne Laustsen være sød at fortælle både mig og andre, som følger med i denne her sag, hvorfor det er rigtigt at have to forskellige regelsæt, alt efter om bygherren er privat eller offentlig? Der kan være tale om to fuldstændig identiske byggerier, men Socialdemokratiet ønsker to forskellige regelsæt, der skal styre udbudet. Må vi godt få en forklaring på, hvorfor det skulle være logisk for nogen overhovedet?

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Jeg synes, det var rart at få fastslået, hvilke præmisser der skal gælde, hvis dette lovforslag bliver vedtaget.

Så vil jeg godt spørge ordføreren: Hvor er gennemsigtigheden så, når man efterfølgende, når licitationen har været afholdt, kan begynde at forhandle ud fra kriterier, som de andre ikke er vidende om. Er det en fair måde?

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Nu skal vi jo ikke stå her i dag og lave udbudsmateriale og afholde licitation, hvis det er det, hr. Egil Møller sigter til; men det er meget vigtigt, hvis man f.eks. skal have lavet noget byggeri, så kan den, der skal udbyde det, jo sagtens signalere, at man gerne vil have nogle bud ind, hvor de virksomheder, der skal løse opgaven, lægger vægt på de forskellige ting. Og det mener jeg bestemt ikke, der er nogen hindringer for i det lovforslag, vi fremsætter her.

Men jeg synes, der er nogle undertoner i hr. Egil Møllers spørgsmål, der går på noget med fremmedhad og alt det, vi kender partiet for, og det bryder jeg mig ikke særlig meget om.

Dernæst er det sådan – jeg vil gerne svare fru Pernille Sams en gang mere – at med hensyn til det private og det offentlige er vi af den opfattelse, at hvis vi ingen licitationslov havde, så ville vi få en bedre konkurrence, men vi er indstillet på, også igennem forhandlinger, at medvirke til, at vi får en optimal konkurrence. Det tror vi på, at vi kan få ved at forbedre den nuværende licitationslov til det lovgrundlag, som vi kender nu her.

Ja, jeg synes, at der er stor forskel på offentlige kroner og private kroner, og det kan jeg forstå at fru Pernille Sams for så vidt også er enig i. Man

kan jo også i dag med hensyn til licitationsloven vælge, om man vil eller ej på de her punkter.

Vi foreslår altså, at det her udbud skal være gældende for det offentlige.

Formanden:

Der er tre korte bemærkninger til hver i hver runde, men nu har ministeren bedt om ordet.

(Kort bemærkning).

Erhvervsministeren (Ole Stavad):

Når jeg lige vil bede om et par bemærkninger, er det, fordi jeg synes, at den her debat er ved køre ud ad et højst mærkværdigt spor.

Til hr. Egil Møller vil jeg bare sige: Hvis en bygherre ønsker, at der er visse ting, der skal lægges vægt på, og det fremgår af udbudet, så er der nogle muligheder i eksisterende regler, i den eksisterende licitationslov i dag. Det vil man også kunne i det lovforslag, vi her diskuterer.

Så jeg vil sige, at hr. Egil Møllers indgang med de bemærkninger, der er faldet her, simpelt hen er en afsporing af debatten. Det er ikke det, det handler om. Det, hr. Egil Møller spørger om, kan man i dag. Det, hr. Egil Møller spørger om, vil man kunne, hvis det her lovforslag vedtages. Det er op til den enkelte bygherre. Så der er intet nyt under solen i så henseende.

Op for at de, der måtte benytte sig af en eller anden form for social klausul, ikke skal komme til skade, gøre noget forkert, komme i strid med EU-regler eller noget andet, så har Erhvervsministeriet udarbejdet en manual, så man kan trække et koncept, uden at man skal bruge mange kræfter på det.

Sådan forholder det sig, hr. Egil Møller.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FRI):

Jeg vil bede hr. Bjarne Laustsen bekræfte, at Danmark jo også er omfattet af EU's licitationsregler, og det betyder, at hvis det offentlige udbyder anlæg af en motorvej eller en Femernbro eller sådan noget, så risikerer man, at det f.eks. er et italiensk firma, der vinder licitationen. Dermed kan man blive bragt i den situation, at samtlige medarbejdere i den virksomhed, der skal bygge broen, er udlændinge.

Formanden:

Da nu ministeren er gået ind i debatten, skal hr. Egil Møller og fru Pernille Sams få en ekstra kort bemærkning, hvis man ønsker det.

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Ja, når nu også ministeren kommer på banen, er det vel, fordi det interesser ministeren meget, hvad der bliver sagt her fra talerstolen, og hvilke holdninger de forskellige partier har. Det, der undrede mig, var netop, at man anfører nogle kriterier, idet man starter med at sige »for eksempel«, og så nævner man adskillige kriterier for, hvordan man kan vægte et tilbud. Derimod var de bemærkninger, jeg fremførte, ikke med, og jeg kunne forestille mig, at det var bevidst, at man havde udeladt disse kriterier i dette lovforslag, uanset om de er gældende for den gældende lovgivning eller ej.

Formanden:

Hr. Bjarne Laustsen. Og så tror jeg, vi kan gå videre i ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg kan fuldt ud bekræfte hr. Kim Behnkes spørgsmål. Han gav selv svaret. Ja, det er klart, at der findes regler, når vi laver byggerier i Danmark, hvor licitation kan vindes af udenlandske firmaer, og hvor de kan komme med alle medarbejdere udefra. Så det er helt klart, det kan jeg godt bekræfte.

Formanden:

Hr. Kim Andersen som ordfører.

Kim Andersen (V):

Venstres ordfører på dette lovforslag, hr. Svend Erik Hovmand, kan ikke være til stede i salen, og jeg har derfor lovet at læse den tale op, som hr. Hovmand har skrevet.

Efter Venstres opfattelse er der behov for at gennemføre den modernisering af den eksisterende licitationslov, som stort set alle partier var enige om før jul, og jeg må sige, at jeg er noget overrasket over, at regeringen kommer med dette forslag, som jo i den grad ændrer retssikkerheden for tusindvis af private virksomheder her i landet. Vi synes, det er særlig bemærkelsesværdigt, at man fremsætter et lovforslag, som ikke engang regeringen selv er enig i. Jeg tænker her på de helt usædvanlige bemærkninger fra Trafikministeriet, som direkte beder om fritagelse fra loven, og ikke mindst fra Indenrigsministeriet, som uden omsvøb beder erhvervsministeren gå hjem og lave lovforslaget om, således

at det efterlever de mest elementære juridiske principper her i landet.

Endelig er det også en besynderlig timing. Sagen er den, at regeringen og byggebranchen jo netop er i fuld gang med Projekt Hus og hele det store projekt om ny struktur og rationalisering i dansk byggeri. Hertil kommer, at EU er på vej med et nyt direktiv på området, som det vel også var værd at vente på.

Alt i alt må man sige, at den nye erhvervsminister med dette forslag efter vores opfattelse absolut ikke har haft nogen heldig hånd.

Pernille Sams (KF):

Det Konservative Folkeparti hilser konkurrence meget velkommen. Sund konkurrence er til gavn for alle. Det ligger os på sinde at sikre, at konkurrence kan trives på ordentlige præmisser, og det er da også kun få måneder siden, vi deltog aktivt i ændringerne af konkurrenceloven.

Inden jeg vender mig mod problemerne i nærværende forslag, vil jeg gerne kvittere for nogle af de gode elementer, som vi opfatter som rigtig konstruktive moderniseringer. Det gælder f.eks., at det nu bliver muligt at udbyde enten efter laveste bud eller det økonomisk mest fordelagtige bud. Denne mere fleksible udbudsmulighed må give en meget tiltrængt oplblødning i den ret snævre prisbetragtning, som ellers har været totalt fremherskende, sådan at udbyderen får mulighed for, hvis man ønsker det, at vægte andre individuelle ønsker end pris, eksempelvis kvalitet, stil, æstetisk helhed, eller hvad ved jeg. Personligt tror jeg, det kunne give mulighed for, at det færdige byggeri kunne blive smukkere, en trend som mange sikkert vil glæde sig over med mig, og det vil da være glædeligt, hvis flere vil vægte sådanne kriterier stærkt foruden prisen.

I forbindelse med ændringerne af konkurrenceloven foreslog regeringen, at licitationsloven skulle fjernes helt. Det var vi modstandere af, idet licitationsloven bestemt også har gode sider og en meget god virkning på markedet. Det er for enkelt at tro, at en afskaffelse betyder bedre konkurrence. Sådan vil virkeligheden ikke være efter vores opfattelse.

Nu er regeringen åbenbart også blevet lidt klogere, for nu fremgår det af nærværende, at man i det mindste har indset, at der nødvendigvis må opretholdes regler for det offentlige byggeri. I bemærkningerne skriver ministeriet en meget tankevækkende sætning: Formålet er – og

så citerer jeg: »at styrke konkurrencen i sektoren for at fremme udviklingen hen imod et bedre og billigere byggeri, at fremme mulighederne for at drage nytte af de fordele, nye samarbejdsformer/partnering kan indebære, og at sikre virksomhederne fair og lige muligheder for at deltage i offentlige byggeopgaver.«

Jeg gentager lige: »og at sikre virksomhederne fair og lige muligheder for at deltage i offentlige byggeopgaver.« Tilbage står nødvendigvis et meget stort spørgsmål, som jeg vil bede ministeren svare klart og forståeligt på. Hvis den fortsatte lovregulering sikrer virksomhederne fair og lige muligheder på det offentlige marked, hvorfor kan de tilsvarende regler så ikke sikre det samme på det private marked?

For os er det et ulogisk snit, man har foretaget mellem offentligt og privat, og jeg spurgte også før den socialdemokratiske ordfører, hvad begrundelsen var for det her, og jeg fik absolut intet svar. Og efter bemærkningerne står det fuldstændig åbent, at det i hvert fald sikrer lige konkurrence og fair konkurrence, hvis man har regler.

Det ville være langt mere konstruktivt og fremadrettet, hvis regeringen foretog snit mellem, hvem der var omfattet, og hvem der ikke var omfattet, alt efter om der var tale om en professionel bygherre, eller om der var tale om en forbruger. Det er efter vores opfattelse det rigtige snit at foretage.

Det er forældet at fastholde, at private forbrugere skal være omfattet af bestemmelserne. Det er vi fuldstændig enige med regeringen i, og på det område er vi parate til at støtte en fuldstændig liberalisering. Men dér, hvor vore vande skilles, er med hensyn til det professionelle marked for private byggeopgaver.

Efter vores opfattelse vil det være gavnligt, om de to markeder i princippet fortsat var omfattet af samme regelsæt, og vi forstår faktisk slet ikke begrundelsen for at etablere forskellige regler, som regeringen nu gør det. To identiske byggerier kan nu i princippet komme til at køre efter to fuldstændig forskellige regelsæt, blot fordi ejerskabet til de to er henholdsvis privat og offentligt.

Det er jo ingen hemmelighed, at netop de ret præcise regler for åbenhed og gennemsigtighed i licitationsloven har forhindret meget plat og humbug, forhindret mange ulovlige aftaler og sikkert også egentlig korrupsion af nævneværdig karakter i Danmark og gjort det meget mere reelt og tydeligt, hvad der er afgivet af bud, og

af hvem det er givet. Det er efter vores opfattelse en meget alvorlig bivirkning ved en ophævelse, at den vil medføre større tilbøjeligheder til urent trav i branchen, og det er der en ganske betydelig risiko for.

Vi synes, det er relevant at hæve antallet af underhåndsbud, der kan indhentes. For nærværende er antallet maksimalt to. Forslaget lægger ikke loft over, men i bemærkningerne antages det at være en undtagelse, at der ikke skal indhentes mindst tre tilbud.

Man kunne også vælge en model med maksimum som i den nuværende lov og så hæve dette f.eks. til maksimum fire for at sikre større konkurrence, men ikke u hæmmet mange tilbud. Hvis man gør sig umage med at vælge sine leverandører og kan indhente tilbud fra op til fire forskellige leverandører efter eget valg, mener vi, der er tale om ganske udmærket konkurrence. Man skal have i baghovedet, at det ofte i disse store sager er et meget stort og meget omkostningsfyldt arbejde at udregne en lang række tilbud. Derfor er det bestemt ikke med til at gøre et byggeri billigere, hvis der samlet set indhentes voldsomt mange tilbud.

Men alt i alt fra os: Ja til flere af elementerne og principperne for modernisering, men nej til at forskelsbehandle professionelle private og professionelle offentlige bygherrer. Begge kategorier bør obligatorisk med under loven, som det i dag er tilfældet med licitationsloven.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jeg synes bare, det fortjener at blive nævnt, at hvor Det Konservative Folkeparti normalt beskylder regeringen for at ville pådutte det private erhvervsliv en masse regler og snærende bånd, så er vi altså i dag i den situation, at regeringen foreslår det private, at de kan stå frit og gøre, som de har lyst til, mens Det Konservative Folkeparti kræver, at regeringen skal lave stramme bånd for det private erhvervsliv.

Det er lidt omvendt af, hvad vi plejer at høre, så det noterer vi os bare til eftertanke.

(Kort bemærkning).

Morten Helveg Petersen (RV):

Det er i samme boldgade. Jeg har svært ved at forstå den konservative logik. Tænk, jeg ville have troet, at Det Konservative Folkepartis ordfører ville juble over privates mulighed for at vælge at anvende samme regelsæt.

Men nu må jeg forstå Det Konservative Folkeparti således, at man nærmest trygler regeringen om at udbrede og pådutte erhvervslivet et regelsæt, som de ellers kunne have valgt ad frivillighedens vej. Er det borgerlig logik i denne her sag? Jeg har svært ved at følge det, og jeg håber på et godt svar.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg kunne også godt tænke mig at vide, hvorfor Det Konservative Folkeparti i den her sag synes, at det er meget, meget vigtigt, at både det private og det offentlige har nogle spilleregler, der er vedtaget herinde. Jeg troede, man var interesseret i at deregulere og have så lidt lovgivning som overhovedet muligt.

Men når det er sagt, så vil jeg også gerne høre, hvorfor man så ikke vil have det på andre områder. Er det ikke lidt underligt i forhold til udbud, og hvor megen omsætning der er i vores samfund, og hvor meget handel der er, at det lige nøjagtig er på det her område? Hvorfor kan det ikke være, når man køber maskiner eller fly eller noget andet, at der også skal være et sæt spilleregler?

Hvorfor skal vi ikke også blande os i det, og har Det Konservative forslag om sådan nogle ting?

(Kort bemærkning).

Pernille Sams (KF):

Hvis det er rigtigt, hvad de to ordførere for henholdsvis Socialdemokratiet og De Radikale sagde, at det undrede dem, at Det Konservative Folkeparti havde denne her holdning, så er det, fordi de overhovedet ikke har fulgt med i hele debatten om konkurrenceloven, som vi har haft i over et år.

Vi har overhovedet ikke skiftet holdning. Vi har haft den her holdning hele vejen igennem. Det kan jo derfor ikke komme som nogen stor overraskelse.

Når vi har den holdning, så er det, fordi erhvervslivet selv beder om, at der er klare spilleregler på det her område, fordi erhvervslivet selv har den opfattelse, at hvis der ikke er klare spilleregler, så vil der meget hurtigt ske ganske uhensigtsmæssige ting. Som jeg nævnte forsvigtigt i min tale lige før, er det i hvert fald manges opfattelse, at den nuværende licitationslov har forhindret megen korruption i Danmark. Den har højst sandsynligt forhindret en lang række uhensigtsmæssige aftaler, fordi den tvinger til

åbenhed, gennemsigtighed og tydelighed af, hvad der er budt, hvem der har budt, og under hvilke præmisser der arbejdes videre i disse store sager, som indebærer mange penge.

Så der er intet nyt under solen for os i den her sammenhæng. Vi har haft den her holdning hele tiden, og det har vi fortsat, men vi kan slet ikke forstå, hvorfor i alverden der skulle være forskel på, om man som offentlig udbyder noget eller som privat udbyder noget.

Dertil rækker vores fantasi ikke, og vi har endnu ikke fået et svar på det. Vi kan bare se, at regeringen har foreslået to forskellige regelsæt, men vi har ikke forstået, hvorfor der skal være to forskellige regelsæt.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Det er måske ikke lige Det Konservative Folkeparti, der taler mest om valgfrihed, men det er dog underligt, at man absolut med vold og magt skal påtvinge det private erhvervsliv en lov, som man synes, det skal de have. Der er jo ikke noget som helst til hinder for, at de kan bruge loven.

Jeg forstår så i forhold til de positive meldinger, der var om delelementer i det lovforslag, der er lagt frem, at det så, hvis De Konservative skal være med, er et must, når De Konservative siger: Jamen det her skal gælde for det offentlige, og derfor skal det også gælde for det private.

Er det den handel, der skal indgås?

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jeg skal såmænd bare komme med sådan en slags beklagelse, for jeg plejer altid at sige, at Det Konservative Folkeparti og fru Pernille Sams altid går storkapitalens ærinde, bl.a. fordi jeg har iagttaget, at flere indlæg fra fru Pernille Sams til syneladende er skrevet nede på Esplanaden. Men jeg må jo gøre lidt om på den opfattelse, for jeg kan se, at i dag er talen jo skrevet af Håndværksrådet.

Formanden:

Så går vi videre i talerrækken. Og det er hr. Egil Møller.

Egil Møller (DF):

Dansk Folkeparti ønsker en fair og fri konkurrence. Dette mål gælder også inden for bygge- og anlægssektoren.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, ønsker regeringen en ny lovgivning på området til erstatning for bestemmelserne i licitationsloven fra 1967.

Dansk Folkeparti kan ikke tilslutte sig ønsket om denne lovs afskaffelse, men kunne i stedet foreslå ændringer f.eks. om at fjerne begrænsninger, når private forbrugere indhenter underhåndsbud. Såfremt loven vedtages, vil flere virksomheder komme ud for, at de forgæves udregner tilbud. Det medfører et langt større ressourcepild end ved den nugældende lovgivning.

Hvorfor skal privat og offentligt byggeri ikke behandles ens, idet netop dette lovforslag alene omfatter offentligt byggeri? Lovforslaget indebærer, at alle tilbud kan forhandles og ændres, efter at licitationen har været afholdt. Er det fair og gennemsigtigt, at konkurrencen herefter kan blive afgjort i lukkede forhandlinger? Der vil herved opstå den mulighed, at nogle bliver favoriseret eller diskrimineret på grund af forbindelser eller andet.

At lovforslaget vil skade de mindre virksomheder på bekostning af de store ressourcestærke byggevirksomheder, er der vel ingen tvivl om. Kan det være i samfundets interesse, at en del, fortrinsvis mindre, virksomheder vil holde sig væk fra licitationer? Det er ikke fair, og det er ikke fri konkurrence.

Som sagt: Dansk Folkeparti ønsker, at der er ens spilleregler for privat og offentligt byggeri, og at dette mål nås gennem en effektiv og gennemsigtig konkurrence.

Sonja Albrink (CD):

Lad mig starte med at kvittere for de gode intentioner, der er i dette forslag. Når man har sådan et lovforslag, som hedder lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren, så er det selvfølgelig en diskussion om, hvilken konkurrence der skal være i bygge- og anlægssektoren. Men det er selvfølgelig også en diskussion om, hvilken erhvervsstruktur vi ønsker i det her land.

Når man så har siddet og kigget i de hørings svar, der er kommet ind, må man jo også sige, at der er hørings svar, særlig fra byggebranchen, som siger, at det forslag, som vi debatterer og har til førstebehandling her i dag, vil skade de små håndværksmestre til fordel for de store entreprenørselskaber.

I erhvervsministerens fremsættelsestale giver han dem jo på en måde, mener jeg i hvert tilfælde, indirekte ret. Ministeren opridser grundlaget

for den eksisterende licitationslov. Det var jo et hensyn til mindre håndværksvirksomheder, der førte til en række konkurrencebegrænsninger. Det læser jeg så også, som om ministeren anerkender, at det lovforslag vil medføre, at mindre håndværksvirksomheder måske vil få det sværere, og at flere og flere entrepriser måske vil blive udført af de helt store selskaber.

Når man så har kigget videre, må man så også have lov til at stille sig et par spørgsmål. Spørgsmål, der bl.a. går ud på, hvad det er for en virksomhedsstruktur, vi ønsker – som jeg som sagt indledte mit indlæg med – i bygge- og anlægssektoren.

Jeg synes, det er værd at værne om de stolte håndværkstraditioner, vi har her i landet. Jeg mener, at det måske vil være en katastrofe, hvis vi gik hen og tabte den struktur. Derfor synes vi også i CD, at det er vigtigt, at vi bevarer så gode forhold som muligt vedrørende de mindste håndværksmestre.

Et andet spørgsmål, som man også har lov til at stille sig, er: Vil en bygge- og anlægssektor med få og meget store aktører nødvendigvis medføre større konkurrence og lavere priser?

Vi synes også i CD, det er værd at understrege, at en ny lov til erstatning for licitationsloven ikke må være begrundet i de sager, som vi har hørt om karteldannelser.

Jeg synes selv, vi fik et meget flot, bredt grundlag i konkurrenceoven, som jo havde til sigte at tage hånd om de her ting, og der må jeg sige, at jeg har stor tiltro til, at erhvervsministerens egne folk og ministeren selv vil håndtere de her ting, sådan at vi ikke får de problemer igen.

Jeg skal slutte mit indlæg med at sige, at vi i CD gerne vil indgå i et konstruktivt udvalgsarbejde. Jeg nævnte det gode, men jeg nævnte også, at vi som parti har nogle spørgsmål, som nogle af høringssvarene rejser, og dem vil vi meget gerne have svar på under udvalgsbehandlingen.

Når alt kommer til alt, handler det om at få et fornuftigt forhold mellem de små og store på markedet. Det gælder om at finde en fornuftig vægtning mellem den frie konkurrence og et rimeligt ressourceforbrug i forbindelse med den tilbudsgivning, som skal finde sted.

Morten Helveg Petersen (RV):

Lovforslaget har til hensigt at styrke konkurrencen inden for bygge- og anlægssektoren med det formål at skabe bedre og billigere byggeri, og det ser der unægtelig ud til at være behov for.

Konkurrencestyrelsen har peget på, at mangelfuld konkurrence inden for sektoren betyder, at priserne i Danmark ligger 15-20 pct. over niveaueet i sammenlignelige lande. Det offentlige ressourcer skal naturligvis anvendes mest hensigtsmæssigt, og derfor er det nødvendigt at se på konkurrenceforholdene i bygge- og anlægssektoren.

For offentlige udbydere bliver der ingen vej udenom; reglerne er obligatoriske. Private udbydere er derimod ikke forpligtet til at følge dem, men kan vælge at gøre det, og jeg synes, debatten i dag indimellem nærmest har haft karakter af politisk surrealisme, når man fra borgerligt hold har haft travlt med nærmest at påtvinge et fælles regelsæt også til private udbydere.

Der har vi dog så megen tiltro til private i Det Radikale Venstre, at vi vælger at tro, at de finder ud af, hvad der er mest fordelagtigt og forhåbentlig også gør brug af det her regelsæt, hvis det er det, de gerne vil.

Fra radikal side finder vi det positivt, at forslaget åbner mulighed for, at man kan udbyde efter laveste pris eller økonomisk mest fordelagtige bud. At man derved også kan konkurrere på kvalitet burde betyde bedre byggekvalitet ved offentlige anlægssopgaver.

Vi ser, at der er gode argumenter for at styrke konkurrenceforholdene her. Vi finder, der er gode begrundelser for at forsøge at reducere priserne i sektoren, og derfor kan vi absolut støtte det her forslag.

Frank Aaen (EL):

Vi er i Enhedslisten positive over for forslaget. Vi mener, der er klare fremskridt i det ved fremover at lægge mere vægt på kvalitet end bare at lægge et relativt godt prisniveau som valggrundlag.

Vi er sikre på, at der her kan føre til øget konkurrence og dermed altså gøre det sværere at lave karteldannelser og mestergrise og på den måde, som vi desværre jo har set for mange eksempler på, snyde f.eks. de offentlige kasser.

Vi er selvfølgelig optaget af det problem, der kan være, om de store nu får endnu bedre muligheder for at tryne de små. Og vi vil selvfølgelig godt i den efterfølgende udvikling være sikre på, at vi følger med i, at det ikke sker. For det er klart, at hvis vi så bare får det hele erstattet af, at alt domineres af nogle få store, så er vi jo tilbage i samme situation som i dag, hvor der reelt begynder at være ingen konkurrence på markedet.

Så det vil vi følge op på, og kan nogen komme med forslag til, hvordan vi kan beskytte de små mod de store uden af den grund altså f.eks. at give alt for gode muligheder for, at man kan aftale priserne til at være urimelig høje, men på anden måde beskytte sig mod de store, så er vi absolut lydhøre over for den type forslag.

Så endelig til sidst, og det mener jeg, at regeringen bør gå positivt ind i: Nu hørte vi jo alle sammen bl.a. statsministeren sige i sin nytårstale, at udlicitering kræver alt for mange ofre for de ansatte og giver dårlige arbejdsvilkår og dårligt arbejde i det hele taget.

Det her drejer sig om udlicitering. Det drejer sig oven i købet om et område, hvor det offentlige stort set ikke selv har nogen kapacitet, hvor alt næsten er udliciteret. Og der vil jeg nok sige, at nu skal vi begynde at diskutere: Jamen hvordan kan vi så i regelsættet her tage højde for de ansattes arbejdsvilkår? Hvordan kan det indgå? Jeg vil faktisk sige *skal* indgå.

Derfor er mit spørgsmål til erhvervsministeren, og det vil vi rejse under udvalgsarbejdet: Hvordan afspejler statsministerens på det her punkt ganske fremragende udsagn sig konkret, når vi begynder at lovgive? For hvis det ikke kan ses i den efterfølgende lovgivning, så må vi jo konstatere, at det bare var snak, og det går jeg ikke ud fra det var. Jeg går ud fra, at det var noget, regeringen mener og vil forfølge i praksis. Derfor forventer vi, at vi kan få nogle diskussioner om, hvordan hensynet til de ansatte kan afspejle sig i, at det også skal være en del af det, der indgår, når man vurderer forskellige tilbud.

Jeg er godt klar over, at regeringen også har andre initiativer på det her område, men jeg mener, at vi er nødt til også at have det ind her i det, vi kan kalde hovedloven på det her område vedrørende byggeriet, hvor alt stort set er udliciteret.

Børge Klit Johansen (KRF):

Jeg skal meddele, at vi i Kristeligt Folkeparti forholder os fordomsfrit til det her lovforslag. Vi er generelt positive, men mener alligevel, at der er en række ting, vi har brug for at få nærmere belyst under udvalgsarbejdet. Der er bl.a. reglerne fra by- og boligministeren om licitation, og hvornår man kan forhandle, og hvornår man kan hente underhåndstilbud. Det kunne være godt at få det klarlagt allerede under udvalgsarbejdet, så det går med ind i den samlede stillingtagen.

Vi synes også, der kunne være nogle spørgsmål om grænserne omkring underhåndstilbud, for hvis man kan gå ud og hente et utal, hvor er så grænsen for en omvendt form for licitation i så henseende? Det kunne vi godt tænke os at få belyst undervejs.

Men vi er meget positive over for arbejdet med det her.

Kim Behnke (FRI):

Også på det her forslag er Frihed 2000's ordinære ordfører desværre ikke til stede, så jeg skal kort fortælle, hvad vi mener om forslaget.

En af de største politiske skuffelser for mig har faktisk været, da jeg måtte erkende, at ganske mange håndværksmestre og andre erhvervsledere overhovedet ikke ønskede et frit marked. Jeg troede, at folk, der var beskæftiget i den private sektor, som udgangspunkt ønskede fri konkurrence, men jeg har måttet erkende gennem mange år, at det bestemt ikke er tilfældet.

Kigger man på de sager, der har været om karteldannelser, mestergrise og aftalt spil i det hele taget, så vidner det jo om en branche, som gør alt, hvad den kan for at hindre den fri konkurrence.

Bare tag sådan et fag som malerne. Hvis ikke man som malermester er medlem af en monopolorganisation, så må man ikke engang byde på licitationer. På den måde har man fuldstændig styr på alle tropperne. Det har intet at gøre med fri konkurrence.

Til gengæld har der jo også gennem årene været uheldige eksempler på, hvordan det offentlige har ageret. En af de første sager, jeg selv stiftede bekendtskab med, var, da der skulle bygges en ny politigård i Århus. Der valgte man ikke det billigste tilbud. Næ, der valgte man tilbudet fra Jysk Murerentreprenør. For dem, der ikke ved det, er det et af de kooperative selskaber, men det var dengang, for det hedder noget andet i dag. I det kooperative selskab sad tilfældigvis topsocialdemokrater fra samme by, og det var tilfældigvis dem, der fik opgaven, selv om det var det femtebilligste tilbud, der var givet dér. Det var dog ikke det dyreste.

Så der kan også foregå kammerateri, og jeg har som skatteyder krav på, at man fra politisk side ikke bortødsler mine penge unødvendigt, og derfor er der forskel på offentlige og private midler. For er der en privatmand eller -dame, der vil bygge en stor fabriksal eller en stor pragtvilla, eller hvad det måtte være, så er jeg

fuldstændig ligeglad med, hvor mange penge de ødsler bort på det projekt.

Jeg er til gengæld ikke ligeglad, når et byråd, et amtsråd eller Folketinget skal træffe beslutninger om at anlægge forskellige projekter. Så ønsker jeg, at der bliver valgt den rigtige og helst også den billigste løsning.

Men der kan opstå situationer, hvor den billigste løsning eller måske den eneste løsning, der er tilbage, viser sig ikke at være den rigtige og i længden slet ikke den billigste. Jeg har ikke lige kunnet komme i tanker om et eksempel med bygge- og anlægsgødgaver bortset fra alle problemerne omkring Den Sorte Diamant herovre.

Men Amanda, som godt nok er et edb-projekt, havde jo licitationsregler, der forbød, at man dengang gjorde tingene om, for det ville have taget for lang tid. Der var nemlig ikke tale om, at det var et frit valg mellem forskellige leverandører. Næ, til sidst under den udvælgelsesproces, der var, var der kun ét firma tilbage, der havde budt, og så gik man i gang med at entrere med dem, og det har foreløbig kostet skatteyderne ganske mange penge.

Nøjagtig det samme oplever man jo med byggerier. Selv om man jo har en forventning om, at der ligger sådan en palet af tilbud at vælge imellem, så ender det jo tit med, at der reelt kun er én byder. Og hvis det bud så ikke er det rigtige, så skal man kunne gøre tingene om.

Vi har den opfattelse, og det mener vi kunne være en kvalitativ forbedring af forslaget, at der, når man ikke vælger den billigste, skal ligge en egentlig begrundelse for det. Ministeren nikker ja til, at det skal der, og det er jeg glad for.

Så er der spørgsmålet om, hvorvidt vi som private, almindelige kunder skal kunne bede om at få mere end et par tilbud fra en malermester eller en VVS-mester, og der mener vi, at vi skal højere op end tre – andre ordførere har nævnt fire. For at få mest mulig konkurrence bør vi kunne det. Jeg mener sagtens, man kunne gå helt op til at sige, at vi har krav på at kunne hente fem tilbud hjem.

Jeg nævnte f.eks. malermestrene, og når de alle sammen er medlemmer af den samme forening, så har de jo fuldstændig styr på det. Det er derfor ikke sådan, at man kan kortslutte systemet ved at spørge andre end lige de to-tre stykker, som man måtte være berettiget til.

Så i det store og hele mener vi faktisk, at det her lovforslag giver en række kvalitative forbedringer, og ikke mindst tror vi også, at det kan

være med til, at byggeri af højere kvalitet og højere æstetik kan blive valgt frem for måske den billige betonklodsløsning. Så vi har svært ved at finde argumenter i det her forslag for ikke at kunne støtte det, og derfor skal ministeren vide – selvfølgelig afhængigt af, hvordan udvalgsarbejdet forløber – at vores indstilling er meget positiv.

(Kort bemærkning):

Pernille Sams (KF):

Jeg var så glad for, at hr. Kim Behnke sagde det, som jeg ikke har kunnet få nogen af Socialdemokraterne eller De Radikale eller andre til at sige, nemlig at en privatmand bare kan spendere pengene, som han vil, hvorimod det for offentlige bygherrer er vigtigt, at man får sikkerhed for, at man får den rigtige og den billigste løsning.

Det er nemlig lige netop det, der ligger til grund for, at Socialdemokratiet og regeringen har lavet forslaget, som det er, men deri er implicit jo også, at det offentlige fortsat efter det her forslag er underlagt regelsættet. Her siger man så samtidig, at det, at man er underlagt regelsættet, giver sikkerhed for den bedste og den billigste løsning, men på den anden side siger regeringen, at man vil have de private bygherrer ud over regelsættet, fordi det skaber større konkurrence.

Det er fuldstændig modstridende argumenter, man bruger, og derfor bliver det en gang vrøvl fra regeringens side.

Så vil jeg selvfølgelig bare bede hr. Kim Behnke om, at han måske kan bekræfte, at det forholder sig sådan, for det er fuldstændig modsat det, som regeringen gør, nemlig siger, at det offentlige skal have fuldstændig stramme tøjler, for det sikrer konkurrencen, men de private skal have mulighed for alt muligt, for det sikrer endnu bedre konkurrence. Det er jo vrøvl.

(Kort bemærkning):

Kim Behnke (FRI):

Jeg forstod godt spørgsmålet, og jeg skal ikke tale på vegne af regeringen eller andre, men på vegne af mig selv og Frihed 2000.

Når det er et byråd, et amtsråd eller en anden politisk forsamling, der træffer beslutninger, så er det ikke egne penge, man bruger, vil jeg sige til fru Pernille Sams, men så disponerer man på vegne af andre. Jeg sidder og er med til at gøre det hver onsdag i Folketingets Finansudvalg. Det er sjældent mine egne penge, vi bruger deroppe. Men i det øjeblik, jeg ønsker at få bygget

en fabriksdal eller en villa eller en carport eller bare få malet min stue, så er det mine egne penge. Derfor har jeg et uendelig stærkt incitament til at vælge den bedste og billigste løsning, uden at Folketinget behøver at lovgive om det.

Det samme incitament har politikere ikke, for det er ikke deres egne penge, de disponerer over. Det er for os at se en meget væsentlig skillelinje, som gør, at der er nødt til at være nogle præcise regler, når det er det offentlige, der disponerer, mens jeg har fuld tiltro til, at enhver privat bygherre nok selv skal finde den bedste og billigste løsning. Og skulle de vælge den dyreste løsning, så er jeg fuldstændig ligeglad, for det er deres egne penge. Det er ikke skatteborgernes penge.

(Kort bemærkning).

Pernille Sams (KF):

Jamen jeg er jo fuldstændig enig med hr. Kim Behnke, fuldstændig! Men jeg siger bare, at det jo er nøjagtig modsat det, der ligger til grund for det, der af regeringen er indbygget i at lave det skel. Det er derfor, det er så ulogisk opbygget. For jeg er fuldstændig enig med hr. Kim Behnke, og sådan kan det ikke undgå at komme til at virke i praksis. Derfor kan man jo heller ikke bruge dét som argument, som regeringen har gjort, at fordi det er offentlige penge, så skal det være underlagt et regelsæt.

Så kunne man jo også godt, når nu de private gerne vil have det, underlægge dét regelsættet. For det kan da aldrig give dårligere konkurrence, når man tror, at det er det, der giver optimal konkurrence i den offentlige sektor, når nu de private gerne vil have det. Så jeg forstår simpelt hen overhovedet ikke regeringens venden rundt på argumentationen, for hr. Kim Behnkes argumentation er jo fuldstændig logisk og korrekt: Sådan kan det ikke undgå at virke. Derfor kan man heller ikke bruge det modsat, som regeringen gør i det her lovforslag.

Erhvervsministeren (Ole Stavad):

Jeg er sådan set glad for, at jeg får lejlighed til at udlægge, hvad det er, vi mener, for fru Pernille Sams' udlægning kunne godt give lidt forvirring rundt omkring. Jeg kan i hvert fald ikke tilslutte mig den.

Jeg er meget enig i det allermeste af det – jeg tror faktisk det hele – som hr. Kim Behnke sagde. Jeg tror, vi må erkende, at det, at vi laver et, om jeg så må sige, firkantet regelsæt, man skal holde sig inden for, når det drejer sig om udbud

fra offentlige myndigheder, også selv med det nye regelsæt indebærer en risiko for, at konkurrencen ikke bliver 110 pct.

Men vi kan sige, at det er en afvejning, som jeg forstår at der var en diskussion mellem ordførerne om, da man lavede konkurrenceloven, hvor regeringens indstilling sådan set var, at det ikke var nødvendigt at have et særligt udbudsregelsæt, ej heller for det offentlige. Men regeringen har, om jeg så må sige, bøjet sig for, lyttet til og har sådan set en forståelse for argumenterne bag det, som hr. Kim Behnke var inde på, nemlig at når det er folk, der sidder og forvalter andres penge, som vi gør her i Folketinget, som kommunalbestyrelsesmedlemmer gør, som man gør, når der er tale om offentligt støttet boligbyggeri osv., så har vi selvfølgelig et behov for maksimalt at sikre, at der ikke er det, som hr. Kim Behnke kaldte for kammerateri eller noget andet. Men vi skal skabe nogle rammer, nogle spilleregler, som man så skal følge for mest muligt at imødegå situationen med, at man bruger andres penge uden at få det maksimale for dem.

Den diskussion, der var i forbindelse med konkurrenceloven, har regeringen altså lyttet til, vil jeg sige til fru Pernille Sams, herunder argumenterne, som jeg har fået det refereret – jeg var jo ikke selv med på det tidspunkt – og som de blev fremført af bl.a. Venstre og De Konservative.

Det har vi så forsøgt at give et konstruktivt svar på med det her. Vi accepterede, at der hos de store partier til højre i Folketingssalen er et ønske om, at vi lovgivningsmæssigt skal sikre nogle rammer, nogle regler. Det er det, vi foreslår her, og det er i denne erkendelse, at vi har forsøgt at udforme de her regler, så vi maksimalt sikrer, at konkurrencen også er effektiv.

Jeg vil gerne takke fru Pernille Sams for tilsagnet om at ville være med i forhold til det økonomisk mest fordelagtige osv., for jeg tror, det er helt afgørende, at man kan få en konkurrencesituation, hvor man får friheden til at vælge kvalitet, når man står i afvejningen mellem kvalitet og pris. Det gives der nogle bedre muligheder for her.

Men når vi kommer over til det private, så er det jo rigtigt, som hr. Kim Behnke sagde, at hvis der er en professionel eller for den sags skyld privat i det hele taget, der ville formøble sine egne penge, tage et dårligt tilbud, ikke gøre hjemmearbejdet ordentligt, jamen så er det vel ikke en offentlig opgave tvangsmæssigt i forhold til den private udbyder at gå ud og sige:

Man skal følge disse bestemte regler. Og det er regler, som vi erfaringsmæssigt nok må erkende mere har været en begrænsning på konkurrencen end en sikring af konkurrencen.

Fru Sonja Albrink refererede til det, der fremgår af fremsættelsestalen. Jamen det er jo en erkendelse af, at det, der jo sådan set var formålet tilbage i vist nok 1967, jo ikke var at lægge en begrænsning på konkurrencen. Det var et forsøg på at lave nogle spilleregler for, hvordan man kunne sikre en effektiv konkurrence og afveje hensynene.

Og det, vi må konkludere også efter de mange undersøgelser, der har været lavet af det arbejde, der er gået forud, er, at denne afvejning ikke har været rigtig efter vores opfattelse. At så de, der har været »beskyttet« imod en effektiv konkurrence, og dermed sådan set i en række situationer har kunnet få en højere pris, end hvis der havde været en effektiv konkurrence, gerne vil opretholde beskyttelsen, synes jeg ikke engang, man kan kritisere dem for. Det er fair nok. Det er varetagelse af deres særlige interesser, og jeg har respekt for nogle, der forsøger at varetage deres interesser, når det foregår på en åben og ærlig måde og i en dialog, men det er ikke efter min opfattelse det, der er vores opgave her i Folketinget.

Til fru Pernille Sams: Jeg var sådan set ret glad for fru Pernille Sams' ordførertale, for jeg synes, at det, der nemlig er helt centralt i den her lovgivning, er, at vi kommer væk fra, at man er bundet af det, der hedder pris og laveste pris som den eneste parameter og den positive tilkendegivelse af det økonomisk mest fordelagtige som princip. Det synes jeg er vigtigt.

Så synes jeg, at vi skal tage diskussionen åbent, om det nu også er rigtigt, at vi skal tvinge de private ind under det her regelsæt. Det mener jeg ikke er rigtigt. Det er i øvrigt heller ikke den retstilstand, vi har alle andre steder, for hvis vi tager de EF-direktiver, vi har, som jo regulerer i øvrigt, hvis vi tager bygge- og anlægsområdet, så sætter EF-direktiverne jo ind, når vi har udbud over 40 mio. kr. Så for at gøre det klart: Det her dækker sådan set kun hullet op til de 40 mio. kr., derefter er det EU-reglerne; men EU-reglerne er de private jo heller ikke forpligtet af.

Derfor kan vi sige, at i forhold til den måde, vi i øvrigt opfører os, er der ikke noget meget nyt. Når fru Pernille Sams siger, at de private gerne vil have, at vi lader dem omfatte af de her regler, så er i den definition de private kun dem, der

udfører entreprenørsiden – håndværkssiden – det er ikke udbyderne. De udbydere, jeg har haft kontakt med i den her forbindelse, har givet udtryk for, at de ønskede den frihed, som de jo i øvrigt har på alle andre områder.

Når det offentlige er med, starter vi endda med ca. 1,5 mio. kr., inden vi er inde under EU-udbudene. Hvis vi tager hele resten af feltet er der jo ikke licitationsregler for private. Det er der i dag kun på bygge- og anlægssiden.

Så jeg mener simpelt hen, at der er nogle misforståelser, og derfor vil jeg gerne strække hånden ud og spørge: Skulle vi ikke snakke lidt fornuftigt med hinanden, højre og venstre side i Folketingssalen, om det her?

Jeg vil sige, jeg var glad for hr. Kim Behnkes tale, for jeg kunne efterhånden slet ikke se det politiske billede her i salen for mig. Jeg synes, at man sagde det helt modsatte af, hvad jeg havde forventet.

Det er sådan set også henvendt til hr. Egil Møller, der mente, at det var et problem, hvis det var sådan, at man skulle fjerne begrænsningen på at indhente mere end to underhåndsbud, hvor man i dag kun må indhente op til to underhåndsbud. Jamen det er jo kun for at sikre, at vi får en høj konkurrence her.

I øvrigt betyder det der med, at der er en grænse, at de forskellige brancheorganisationer og andre ikke har mulighed for at sige, at det skal de jo så holde styr på, og derfor vil de gerne have besked om alle, der nu giver bud på det her, sådan at de kan kontrollere. Derefter får de så alle chancer for at lave mestergrise og kontrollere, at der ikke er nogen, der kommer til at byde for lidt.

Jeg er helt sikker på, at Dansk Folkeparti, når man får tænkt sig om og får diskuteret det i gruppen, ikke kan mene det, som hr. Egil Møller sagde. Vi har jo tre behandlinger af en lovgivning, for at misforståelser kan blive ryddet af vejen og vi kan få den gode dialog med hinanden.

Så var der hr. Kim Andersen, som jeg ikke synes jeg skal sige så meget til, for jeg forstod, hr. Kim Andersen var sendebud for den normale ordfører på erhvervsområdet, hr. Svend Erik Hovmand. Derfor synes jeg ikke, at det vil være fair at ansvarliggøre hr. Kim Andersen for voldsomt for det, han sagde. Men det var en højst bemærkelsesværdig tale, der blev holdt af ordføreren for det parti, man vel godt kan give betegnelsen udbudspartiet. Der blev ikke givet sådan meget klare meldinger, kun ret stærk kritik.

Er det, hr. Kim Andersen sagde på Venstres vegne, at Venstre indædt vil arbejde imod, at der, når der sker udbud, skal der være en effektiv konkurrence? Det gør i hvert fald ikke, at man kommer til at mangle færre penge på finansloven, når man stiller ændringsforslag om de tal, der svirrer i luften om, hvad Venstre mener at kunne indhente ved udbud og yderligere udbud. Hullet bliver endnu større, kan jeg sige til hr. Kim Andersen. Der må være folk hos Venstre, der vil tænke det her igennem med udgangspunkt i denne her debat, ellers vil jeg sige, at så vil jeg glæde mig endnu mere til fremover at møde Venstrefolk ude i forsamlingshusene.

Måtte jeg sige tak til det flertal, som har givet en umiddelbar positiv respons her ved førstebehandlingen, og måtte jeg give et tilsagn om, at dem, der ikke har givet en umiddelbart positiv respons, vil jeg meget gerne i en tæt dialog med i det videre forløb, for jeg nægter at tro andet, end at der må være tale om en hel del misforståelser. Der tænker jeg da ikke mindst på fru Pernille Sams, der på De Konservatives vegne tilsluttede sig hovedindholdet, når vi taler om det offentlige udbud. Det synes jeg var positivt. Lad os så tage en åben snak om, hvorvidt vi skal lave en tvangsforanstaltning for de private. Det synes jeg ikke der er behov for.

Jeg føler mig ret overbevist om, at når vi når frem til tredje behandling, vil billedet være en lille smule anderledes end det, jeg har lyttet mig til her ved førstebehandlingen.

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Ministeren nævnte, at man altid har ret til at blive klogere, men det forudsætter jo så også, at man er i stand til at blive det, og det gælder jo selvfølgelig også ministre.

I svaret nævnte ministeren, at konkurrencen nok ikke bliver 110 pct. Jamen hvis man skal have toppen af konkurrence helt ud i det yderste, kan man da vel aldrig komme over 100 pct.?

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, be-

tragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 141: Forslag til lov om ændring af ophavsretsloven. (Digital eksemplarfremsstilling til personlig brug, aftalelicens m.v.).

Af kulturministeren (Elsebeth Gerner Nielsen). (Fremsat 10/1 2001).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Søren Hansen (S):

Den fagre nye verden giver mange muligheder for det enkelte menneske, men også nogle, der kan træde andres velerhvervede og rimelige rettigheder over tærne, og det er det, vi har for os her. Nu er vi i stand til at kloner lyd og billede, altså opnå præcis samme kvalitet som udgangspunktet i de kopier, vi laver.

Jeg synes, det er rigtigt, og Socialdemokratiet kan støtte forslaget, der giver ret til at kopiere til privat brug, også fordi der herigennem sendes et signal om en tydeliggørelse af, at al anden form for kopiering er og bør være ulovlig. Det får vi understreget, og også af den grund støtter vi lovforslaget.

Men vi skal huske, at for hver gang vi kopierer, selv om det så sker inden for lovens rammer og inden for det snævre område, der nu tillades kopiering på, ja, så æder vi en del af kunstnerens, af ophavsmændenes rettigheder. Vi eksproprierer det, der er deres, vi eksproprierer en del af deres ophavsret.

Derfor er det rigtigt og vigtigt, at vi finder frem til en ordentlig kompensation til ophavsmændene og -kvinderne. Det er ikke nogen enkel opgave; den er oven i købet, så vidt jeg kan vurdere, temmelig besværlig, og den kan aldrig undgå at blive vilkårlig i et vist omfang. Vi kan i hvert fald ikke opnå en ordning, der giver millimeterretfærdighed på dette område.

Til gengæld er jeg helt overbevist om, at en ren blank cd-afgift ikke giver den rigtigste løsning. Det vil give grænsehandelsproblemer og andre vanskeligheder. Derfor er det godt, at ud-